

Різниця між усиновленням та встановленням батьківства

В повсякденному житті батьки часто плутають ці поняття, що іноді призводить до непорозумінь при виборі шляху визначення способу запису чоловіка батьком дитини (в суді чи у відділі державної реєстрації актів цивільного стану), тому спробуємо зрозуміти різницю.

Статтею 125 Сімейного кодексу України (далі - Кодекс) передбачено, що якщо батько та мати дитини не перебувають у шлюбі між собою **походження дитини від батька** визначається **за заявою батька та матері дитини або за рішенням суду**. Частиною першою статті 130 Кодексу передбачена можливість встановлення факту батьківства в судовому порядку, у разі смерті чоловіка, який не перебував у шлюбі з матір'ю дитини.

Таким чином, **визнання батьківства** – це юридичний факт, що підтверджує **кровне походження** дитини від батьків.

Стаття 207 Кодексу визначає, що **усиновленням є прийняття усиновлювачем у свою сім'ю** особи на правах дочки чи сина, що здійснене **на підставі рішення суду**.

Усиновлювачами, згідно зі статтею 211 Кодексу може бути подружжя. Якщо дитина має лише матір, вона не може бути усиновлена чоловіком, з яким її мати не перебуває у шлюбі. Якщо дитина має лише батька, вона не може бути усиновлена жінкою, з яким її батько не перебуває у шлюбі. Якщо такі особи проживають однією сім'єю, суд може постановити рішення про усиновлення ними дитини. Якщо дитина має лише матір або лише батька, які у зв'язку з усиновленням втрачають правовий зв'язок з нею, усиновлювачем дитини може бути один чоловік або одна жінка.

Статтями 229, 231, 233 Кодексу визначено, що особа яка подала заяву про усиновлення може виявити бажання бути записаною у Книзі реєстрації народжень матір'ю, батьком дитини. Якщо усиновлювачами одночасно є жінка та чоловік, то вони записуються батьками дитини, одночасно змінюються прізвище та по батькові дитини. На підставі рішення суду в актовий запис про народження дитини державний орган реєстрації актів цивільного стану вносить **відповідні зміни** та видає нове свідоцтво про народження з урахуванням таких змін.

Питання про запис усиновлювачів батьками дитини в інтересах збереження таємниці усиновлення в актовому записі про народження знаходиться виключно в компетенції суду.

Таким чином, основна різниця між цими на перший погляд, схожими поняттями існує величезна відмінність, яка полягає саме у кровній спорідненості дитини з батьком. Тому, якщо чоловік є біологічним батьком дитини, статус матері в документах про народження визначено відповідно до статті 135 Сімейного кодексу (так звана «одинокa мама») – потрібно звернутись до відділу державної реєстрації актів цивільного стану. А у разі, якщо чоловік немає біологічного зв'язку з дитиною, або навіть має, але з певних причин, в документах про народження дитини зазначено іншого батьком (наприклад, законного чоловіка матері) - необхідно звертатись до суду.

**Відділ державної реєстрації
актів цивільного стану
Управління державної реєстрації
Головного територіального
управління юстиції у місті Києві**